

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2000 privind învățământul universitar și postuniversitar cu taxă, peste locurile finanțate de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

Scopul prezentei modificări legislative

Prezenta inițiativă legislativă vizează modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2000, care reglementează organizarea învățământului superior cu taxă din instituțiile de învățământ superior de stat din România.

Conform prevederilor Legii Educației Naționale nr. 1/ 2011 și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2000, universitățile de stat din România își stabilesc prin votul Senatului universitar cuantumul taxelor de școlarizare pentru studenții înmatriculați la învățământul „*cu taxă*”. Cu toate acestea, libertatea conferită universităților în sistemul național de învățământ superior românesc de stabilire a taxelor de școlarizare nu poate fi una absolută, întrucât ar determina o poziție precară a drepturilor studenților. Practic, se conferă universităților o poziție superioară raportat la cea a beneficiarilor educației.

În afara creșterilor de taxe de școlarizare, în medie de peste 20% în ultimii 3 ani, un fenomen adus în atenția publică a fost dorința sau chiar decizia de a crește taxele de școlarizare ale studenților în timp ce aceștia sunt înmatriculați deja la programul de studii.

În contextul în care, conform ultimului raport Eurostudent, 38% dintre studenții români (media UE=29%) au probleme financiare moderate, cu mult peste media europeană, precum și în care România se află pe primul loc vis-a-vis de ponderea studenților care raportează lipsa

sentimentului de apartenență în învățământul superior (28%), media UE fiind de 14%, dar și îndoielile pe care le au studenții față de studii, unde România se află pe al doilea loc, alături de Albania (29%)¹, este cu atât mai evident că măsurile care ar urmări creșterea taxelor de școlarizare pe durata studiilor nu ar fi doar profund injuste, ci ar adânci prăpastia între România și media europeană în ceea ce privește satisfacția studenților, apartenența lor la comunitatea universitară. De asemenea, o creștere a taxelor pe durata studiilor ar crește și abandonul universitar, fie din cauza lipsurilor materiale, fie din cauza scăderii motivației de a continua studiile universitare, în contextul în care ar fi nevoiți, în mod intempestiv, să își restructureze cheltuielile.

Este inerent faptul că universitatea se află pe o poziție dominantă, în care eventualele sale decizii unilaterale de creștere a taxelor pe durata studiilor plasează studentul într-o poziție vulnerabilă și dezavantajată, în care nu poate decât să accepte această măsură dacă dorește să continue studiile.

În această ipoteză, viitorul student nu își poate proiecta parcursul în cunoștință de cauză în momentul în care alege o universitate, cunoscut fiind faptul că valoarea taxei de școlarizare încă reprezintă o barieră pentru mulți studenți din România. Posibilitatea de a modifica taxa de școlarizare în intervalul de timp în care se derulează studiile ar transforma contractul de studii într-un contract *aleatoriu* (cel care dă șansa unei părți să obțină un câștig și supune cealaltă parte la riscul unei pierderi), în care studentul care îl semnează nu ar fi protejat de orice eventuală dorință de schimbare a taxei.

Această situație ar duce în derizoriu principiul respectării drepturilor studenților, consacrat în Legea Educației Naționale, cu atât mai mult cu cât universitatea nu ar fi obligată nici să dovedească intenția, nici să ofere în concret o contrapondere a creșterii taxei de școlarizare la nivelul serviciilor educaționale sau auxiliare.

Inițiativa dorește, astfel, să ofere o garanție clară și neechivocă, stipulată la nivel de lege, pentru cei peste 170.000 de studenți din România care sunt înmatriculați la învățământ „*cu taxă*” în instituțiile de învățământ superior din România că taxele lor de școlarizare nu vor suferi modificări în sensul creșterii quantumului acestora pe perioada studiilor.

Nu în ultimul rând, pentru asigurarea unui termen rezonabil de informare a candidaților în ceea ce privește quantumul taxei și numărul locurilor oferite „*cu taxă*” în instituțiile de învățământ superior românesc, se dorește modificarea termenului din 15 zile anterior începerii admiterii în unul de 3 luni anterior acestei date. Este de natura evidenței că termenul de 15 zile

¹ Hauschildt, Vögtle, și Gwosć, „Social and Economic Conditions of Student Life in Europe”.

este inadecvat pentru ca persoana aflată în postura de a se înscrie la un program de studii universitare să aleagă în cunoștință de cauză și să se pregătească pentru admitere.

Termenul de 3 luni este, de asemenea, respectat și în momentul de față de cvasimajoritatea universităților din România, fiind un indicator de performanță din Metodologia Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior.

Schimbări preconizate

Suntem de părere că adoptarea unei astfel de modificări legislative ar crea un impact pozitiv asupra poziției pe care o ocupă orice student raportat la instituția de învățământ unde urmează să își desăvârșească procesul de învățare.

Simpla posibilitate a universităților de a putea modifica cuantumul taxei de școlarizare pe parcursul anilor de studiu creează numeroase consecințe negative ce lezează în mod direct principiile și garanțiile oferite studenților de către cadrul legislativ în vigoare din România.

Astfel, dacă propunerea legislativă ar fi adoptată în formă propusă, s-ar da o eficiență reală următoarelor principii ce guvernează învățământul preuniversitar și superior, precum și învățarea pe tot parcursul vieții din România sunt (așa cum sunt ele prevăzute în mod expres în articolul 3 din Legea Educației Naționale nr. 1 din 5 ianuarie 2011):

- *principiul echității* - în baza căruia accesul la învățare se realizează fără discriminare;
- *principiul calității* - în baza căruia activitățile de învățământ se raportează la standarde de referință și la bune practici naționale și internaționale;
- *principiul incluziunii sociale*;
- *principiul respectării dreptului la opinie al elevului/studentului ca beneficiar direct al sistemului de învățământ.*

Pe lângă toate aceste beneficii, se va asigura în mod real un grad de previziune și anticipare a costurilor necesare educației în cadrul sistemului de învățământ superior. Imposibilitatea de a se modifica în orice fel cuantumul taxei de școlarizare prevăzute anterior admiterii nu ar plasa pe niciuna dintre părțile implicate în procesul de învățare într-o situație defavorabilă. Instituțiile de învățământ superior, în calitate de ordonatori de credite, ar putea construi sistemul de taxe pentru un ciclu de învățare raportat la bugetul instituției pentru anii viitori, iar studentul ar cunoaște cu certitudine ce fel de costuri vor fi necesare în vederea accesării serviciilor de învățământ al unei astfel de instituții.

In numele initiatorului
Eilip HAVĂRNEANU

Listă susținători

ai Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a
Guvernului nr. 133/2000 privind învățământul universitar și postuniversitar cu taxă, peste
locurile finanțate de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare

Nr. crt.	Nume, Prenume	Semnătura	Grup Parlamentar
1	CIORNEȚ RADO-TUDOR		USR Plus
2	IVĂNUTA CRISTIAN		AUR
3	ALBIȘTEANU MINA IL		AUR
4	CHICHIRAU COSETTE		USR PLUS
5	ATANASIU OMUȚĂCERIU		PNL
6	CAUS J. AUREL		PNL
7	Băncău Luminița		PNL
8	Măriașu Elena		PNL
9	Pop Răzvan Tudor		USR
10	Muruta Radu		USR
11	PALADIS STAN		USR
12	CRISTIAN GHICA		USR PLUS
13	Păunescu Alin Corbel		USR
14	MARU ANBOZIE-IRINEU		USR

